

**VALSTS CUKURA RŪPniecības
RESTRUKTURIZĀCIJAS PROGRAMMA**

Rīga
2007. gads

Saturs

Dokumentā lietotie saīsinājumi	4
1. Ievads.....	5
2. Kopsavilkums	6
2.1. Programmas mērķu un pasākumu kopsavilkums	6
2.2. Pasākumu izmaksu un finansēšanas intervences kopsavilkums.....	6
2.3. Pasākumu īstenošanas laika grafiku kopsavilkums	7
3. Cukura nozares un ar to saistītā reģiona raksturojums	8
3.1. Nozares vispārējs raksturojums	8
3.2. Cukura nozares reģiona definēšana	9
3.3. Cukura nozares reģiona raksturojums un ar cukura rūpniecības restrukturizāciju saistīto problēmu analīze.....	11
3.3.1. Sabiedriskās infrastruktūras bojājumi	11
3.3.2. Vides problēmu aktualizēšanās	12
4. Programmas mērķis un pasākumi tā īstenošanai	14
4.1. Dažādošanas atbalsta pasākums	14
4.1.1. Pasākuma juridiskais pamats	14
4.1.2. Pasākuma mērķis	14
4.1.3. Aktivitātes.....	14
4.1.4. Attiecināmās izmaksas	15
4.1.5. Pasākuma īstenošanas vieta	15
4.1.6. Pasākuma realizācijas termiņš	15
4.1.7. Atbalsta pretendenti	16
4.1.8. Atbalsta veids, apjoms	16
4.1.9. Atbalsta saņemšanas kritēriji	17
4.1.10. Pasākuma atbilstība cukura ražošanas restrukturizācijas plāniem	18
4.1.11. Atbilstība Latvijas lauku attīstības politikai	18
4.1.12. Saistība ar citiem pasākumiem	18
4.1.13. Finanšu resursi.....	19
4.2. Papildu dažādošanas atbalsta pasākums.....	20
4.2.1. Pasākuma juridiskais pamats	20
4.2.2. Pasākuma mērķis	20
4.2.3. Atbalsta pretendenti	20
4.2.4. Atbalsta veids, apmērs	20
4.2.5. Atbalsta saņemšanas kritēriji	20
4.2.6. Pasākuma realizācijas termiņš.....	20
4.2.7. Pasākuma atbilstība cukura ražošanas restrukturizācijas plāniem	21
4.2.8. Pasākuma atbilstība Latvijas lauku attīstības politikai	21
4.2.9. Saistība ar citiem pasākumiem	21
4.2.10. Finanšu resursi.....	21

5.	Pasākumu īstenošanas laika grafiks.....	22
6.	Finanšu plāns	23

Dokumentā lietotie saīsinājumi

CSP - Centrālās statistikas pārvalde

ELGF - Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds

ES –Eiropas Savienība

LAD - Lauku atbalsta dienests

LVAEI – Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts

1. Ievads

Eiropas Savienības (turpmāk - ES) politika cukura ražošanas atbalstīšanas un tirgus aizsardzības jomā ir novedusi pie cukura pārprodukcijas, augstām cukura realizācijas cenām ES iekšējā tirgū, kas vairakkārt pārsniedza pasaules līmeni, un ierobežotām lēta cukura importa iespējām, vienlaicīgi atbalstot eksportu. Dalība Pasaules Tirdzniecības organizācijā un no tās izrietošo saistību ievērošana ir veicinājusi tirdzniecības liberalizācijas procesu ES, kā rezultātā tika veiktas būtiskas izmaiņas cukura koptirgus organizācijā. Lēmumu par cukura sektora reformu ES lauksaimniecības ministri pieņēma 2006.gada 20.februārī, kad tika apstiprināta Padomes Regula Nr.320/2006, ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā un groza Regulu (EK) Nr.1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (turpmāk - Padomes Regula Nr.320/2006). Padomes Regulas Nr.320/2006 mērķis ir veicināt ES cukura ražošanas konkurētspējas paaugstināšanu nākotnē, samazinot un likvidējot neefektīvo cukura ražošanu.

Ar Padomes Regulu Nr.320/2006 tika izveidots Pagaidu restrukturizācijas fonds, kas ir daļa no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (turpmāk ELGF) un kura finanšu resursus veido cukura, izoglikozes un inulīna sīrupa ražotāju iemaksas. Pagaidu restrukturizācijas fondam ir trīs galvenie mērķi:

- 1.dot stimulu mazāk konkurētspējīgiem ražotājiem pārtraukt ražošanu;
2. piešķirt finansējumu, lai atrisinātu sociālās un vides problēmas, kas rodas pēc cukurfabriku slēgšanas;
- 3.piešķirt papildu finansējumu reģioniem, ko visvairāk skārusi cukura rūpniecības restrukturizācija.

Latvijā 2006. gadā cukurbiešu pārstrādi veica divas cukurfabrikas a/s „Jelgavas cukurfabrika” un a/s „Liepājas cukurfabrika”. Ņemot vērā, ka tās abas ir nolēmušas pilnībā pārtraukt cukura ražošanu ar 2007./2008. tirdzniecības gadu, Latvijai saskaņā ar Padomes Regulas Nr.320/2006 6. un 7.pantu ir tiesības pretendēt uz papildu finansējumu reģioniem, ko visvairāk skārusi cukura rūpniecības restrukturizācija:

- 1) dažādošanas atbalstu, kura pasākumi ir īstenojami cukura rūpniecības restrukturizācijas skartajos reģionos;
- 2) papildu dažādošanas atbalstu, kuru pēc dalībvalsts izvēles var piešķirt dažādošanas pasākumiem, kas paredzēti 1.punktā, vai cukurbiešu audzētājiem, kas pārtraukuši cukurbiešu audzēšanu cukura rūpniecības restrukturizācijas skartajos reģionos.

Lai pretendētu uz šo atbalstu, saskaņā ar Komisijas regulu nr. 968/2006, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu nr. 320/2006, dalībvalstij ir jāizstrādā Valsts Cukura rūpniecības restrukturizācijas programma.

Ņemot vērā visu iepriekšēikto, kā arī sadarbojoties uz restrukturizācijas procesā skarto teritoriju pārstāvjiem un cukurbiešu audzētāju pārstāvjiem, tika izstrādāta šī Valsts Cukura rūpniecības restrukturizācijas programma.

2. Kopsavilkums

Ņemot vērā cukurbiešu audzēšanai izmantoto platību ģeogrāfisko izvietojumu, kas ir koncentrēts ap abām Latvijas cukurfabrikām, šā dokumenta ietvaros izdalīts viens **cukura nozares reģions**, kas ietver sevī gan vietējās pašvaldības, kurās 2006. gadā notikusi cukurbiešu audzēšana pārstrādei cukurā, gan pilsētas, kurās 2006. gadā darbojusies cukurfabrika un kuras tādējādi klasificējamās kā cukura rūpniecības restrukturizācijas skartās pašvaldību teritorijas.

Cukura nozares reģions aptver: Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Liepājas, Saldus un Tukuma rajonus, tajos ietvertās vietējo pašvaldību teritorijas un Jelgavas un Liepājas pilsētas.

2.1. Programmas mērķu un pasākumu kopsavilkums

Valsts cukura rūpniecības restrukturizācijas programmas mērķis ir radīt pamatu un definēt kārtību, kādā Latvijā ir apgūstami Pagaidu restrukturizācijas fonda Dažādošanas atbalsta un Papildus dažādošanas atbalsta līdzekļi.

Programmas ietvaros paredzēts īstenot divus pasākumus:

- ◆ Dažādošanas atbalsta pasākumu;
- ◆ Papildus dažādošanas atbalsta pasākumu.

Dažādošanas atbalsta pasākuma mērķis ir veicināt un atbalstīt cukura rūpniecības restrukturizācijas skartajos reģionos sabiedriskās infrastruktūras objektu bojājumu un vides problēmu, kuru rašanās tieši saistīta ar cukura rūpniecības darbību vai darbības pārtraukšanu, novēršanu, tādējādi veidojot pievilcīgu vidi un sakārtotu infrastruktūru cukura nozari aizstājošas saimnieciskās darbības attīstībai un sakārtojot vidi kopumā.

Papildus dažādošanas atbalsta pasākuma mērķis ir atbalstīt cukurbiešu audzētājus, kuri pārtraukuši cukurbiešu audzēšanu, lai veicinātu ražošanas pārstrukturizēšanu saimniecībās un ienākumu gūšanas iespēju saglabāšanos

2.2. Pasākumu izmaksu un finansēšanas intervences kopsavilkums

Kopumā programmas īstenošanai pieejami: LVL 11 083 341,45

t.sk.

Dažādošanas atbalsts: LVL 5 971 032,45

t.sk.

Pagaidu restrukturizācijas fonds LVL 5 118 027,81

Latvijas valsts līdzfinansējums LVL 853 004 ,64

Papildus dažādošanas atbalsts LVL 5 112 309

Dažādošanas atbalsta pasākuma ietvaros atbalsta finansējums tiks piešķirts projektiem, kuri tiks realizēti cukura nozares reģiona vietējo pašvaldību lauku teritorijās un divās pilsētās (Jelgavā un Liepājā), atrisinot sabiedriskās infrastruktūras bojājumu un vides problēmas, kuru izcelsme ir tieši saistīta ar cukura nozares līdzšinējo darbību, vai ir tās restrukturizācijas sekas.

Papildu dažādošanas atbalsta pasākuma ietvaros tiks veicināta ražošanas pārstrukturizēšana un ienākumu gūšanas iespēju saglabāšanās pārejas periodā saimniecībās, kuru ienākumi līdz šim bijuši saistīti ar cukurbiešu piegādi to tālākai pārstrādei cukurā.

Visas izmaksas ir plānots veikt pēc attiecīgo pasākumu ietvaros paredzēto aktivitāšu realizācijas, bet ne vēlāk, ka līdz 2012. gada 30. septembrim.

2.1. tabula. Pasākumu finansēšanas plūsma pa gadiem 2008. – 2012.g. (LVL)

Pasākums	Finansējuma plūsma (LVL)				
	2008.gads*	2009.gads*	2010.gads*	2011.gads*	2012.gads*
Dažādošanas atbalsta pasākums	-	385 187,23	2 985 516,23	1 547 539,83	1 052 789,17
Papildus dažādošanas atbalsta pasākums	5 112 309	-	-	-	-
Kopā	5 112 309	385 187,23	2 985 516,23	1 547 539,83	1 052 789,17

* - atbalsta izmaksāšana notiks ne biežāk kā 2 reizes gadā (martā un septembrī)

2.3. Pasākumu īstenošanas laika grafiku kopsavilkums

Dažādošanas atbalsta pasākuma aktivitāšu ieviešana tiks uzsākta 2008.gadā un īstenota līdz 2011.gada 30.septembrim, atbalsta izmaksāšana tiks pabeigta līdz 2012.gada 30.septembrim.

Papildu dažādošanas atbalstu cukurbiešu audzētājiem plānots īstenot 2008.gadā.

3. Cukura nozares un ar to saistītā reģiona raksturojums

3.1. Nozares vispārējs raksturojums

Cukurbiešu ražošanas apjomus Latvijā nosaka cukura ražošanas kvota, kas Latvijai 2005. gadā tika noteikta 66,505 tūkst.t. Latvijā cukurs tiek ražots tikai no vietējām cukurbietēm, neizmantojot jēlcukuru.

Kvotu sistēma Latvijā darbojas kopš 2000. gada un tās mērķis bija sabalansēt cukura ražošanu. Šī sistēma līdz ES cukura reformai bija radījusi nosacītu stabilitāti cukurbiešu nozarē un garantētus ienākumus biešu audzētājiem un arī cukura ražotājiem.

Cukurbiešu platības līdz 2004. gadam bija stabilizējušās ap 14 tūkst.ha (3.1. tabula), kas ir aptuveni 1,5% no kopējās sējplatības. Savukārt 2006. gadā, līdz ar cukurbiešu audzēšanas nosacījumu pasliktināšanos un, samazinoties cukurbiešu ražošanai lopbarības vajadzībām, tās samazinājušās gada laikā par aptuveni 15%.

3.1. tabula. Cukurbiešu platības, ražība un kopražā Latvijā 2000.-2006.gadā¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Platība, tūkst.ha	12,7	14,1	15,9	14,4	13,8	13,5	11,4
Ražība, cnt/ha	321,0	349,0	391,0	370,0	366,9	385,1	385
Kopražā, tūkst.t	407,7	491,2	622,3	532,4	505,6	519,9	440

Latvijā kopumā ar cukurbiešu audzēšanu nodarbojas 480 saimniecības 2006.gadā 383 saimniecības bija reģistrējušās cukurbiešu piegādes līgumus ar cukurfabrikām a/s „Jelgavas cukurfabrika” vai a/s „Liepājas cukurfabrika” par cukurbiešu piegādi tālākai to pārstrādei cukurā.

Latvijā pēdējos gados darbojās divas cukurfabrikas – a/s „Jelgavas cukurfabrika”, kas atradās Jelgavas pilsētā un a/s „Liepājas cukurfabrika”, kas atradās Liepājas pilsētā. Cukura ražošanas kvotas sadalījums starp cukurfabrikām pēc 2005. gada noteiktas kvotas ir šāds:

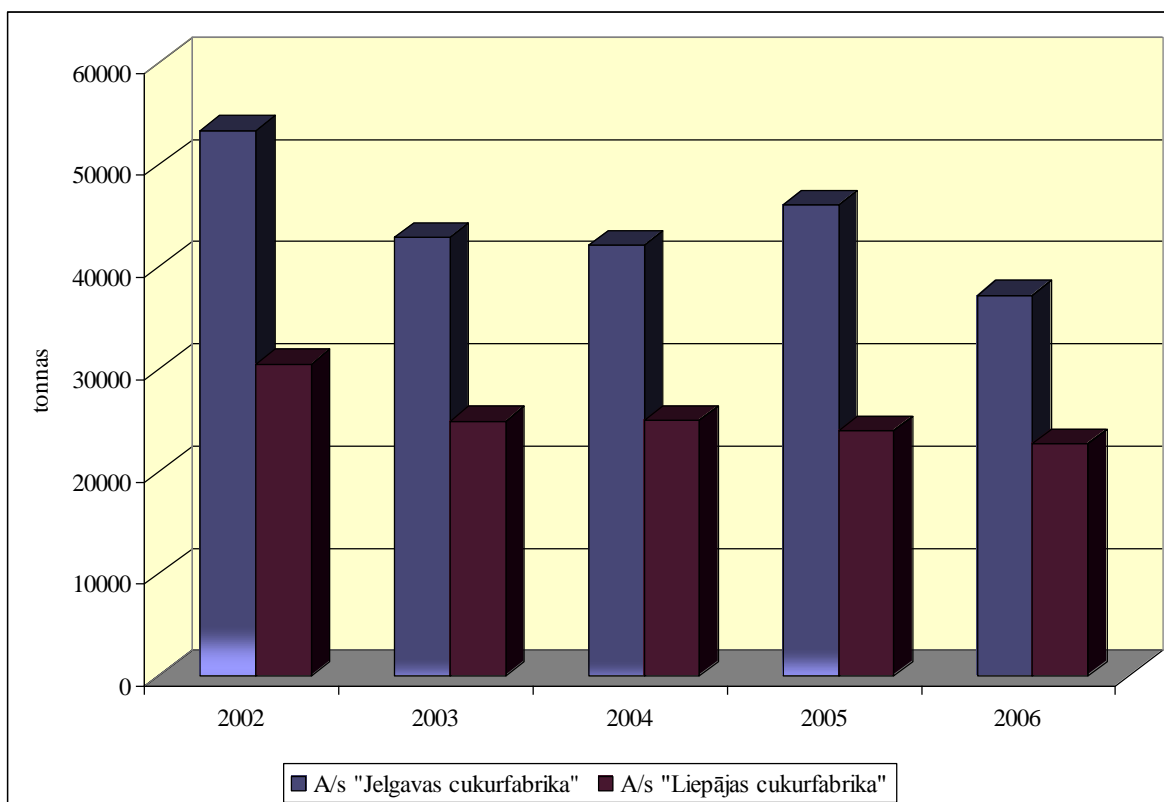
- a/s „Jelgavas cukurfabrika” 41654,5 t cukura gadā;
- a/s „Liepājas cukurfabrika” 24850,5 t cukura gadā.

2006. gada 27. martā tika pieņemta Komisijas regula nr. 493/2006, ar ko paredz pārejas posma pasākumus cukura nozares tirgu kopīgās organizācijas reformai. Saskaņā ar šo Regulu katras Latvijas cukurfabrikas kvotai tika piemērots samazinājuma koeficients 0.9136.

A/s „Jelgavas cukurfabrika” cukura ražošanas kvota 2006./2007. tirdzniecības gadā bija 38 055,55 t. Rūpnīcai bija nozīmīga loma Jelgavas iedzīvotāju nodarbinātības nodrošināšanas jomā, rūpnīcā tika nodarbināti 302 cilvēki. A/s „Jelgavas cukurfabrika” iepirka cukurbietes no Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Rīgas un Valmieras rajoniem, rūpnīcas cukurbiešu pārstrādes jauda 2958 tonnas/diennaktī.

A/s „Liepājas cukurfabrika” cukura kvota 2006./2007. tirdzniecības gadā bija 22 703,42 t. Rūpnīcai bija nozīmīga loma darba vietu nodrošināšanas jomā Liepājas pilsētā, rūpnīcā tika nodarbināti 227 cilvēki. A/s „Liepājas cukurfabrika” cukurbietes pārstrādei iepirka no Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Liepājas, Saldus, Tukuma un Rīgas rajoniem, rūpnīcas cukurbiešu pārstrādes jauda 2500 tonnas/diennaktī.

¹ Avots: CSP „Lauku saimniecības Latvijā”, 2006.gads – LVAEI, izmantojot LAD deklarētās platības

3.1. attēls. Cukura ražošanas dinamika Latvijas cukurfabrikās 2000.-2006.gadā

Kaut arī cukurfabriku pēdējo gadu darbības rādītāji kopumā ir pozitīvi, tomēr pēdējo gadu pieaugošā konkurence, kā arī Eiropas Komisijas iesāktais cukura nozares reformas process, kas ir sekmējis pārstrādes apjomu samazinājumu, ir radījis situāciju, kurā 2006.gadā cukurfabrikas ir pieņēmušas lēmumu par pilnīgu cukura ražošanas restrukturizāciju.

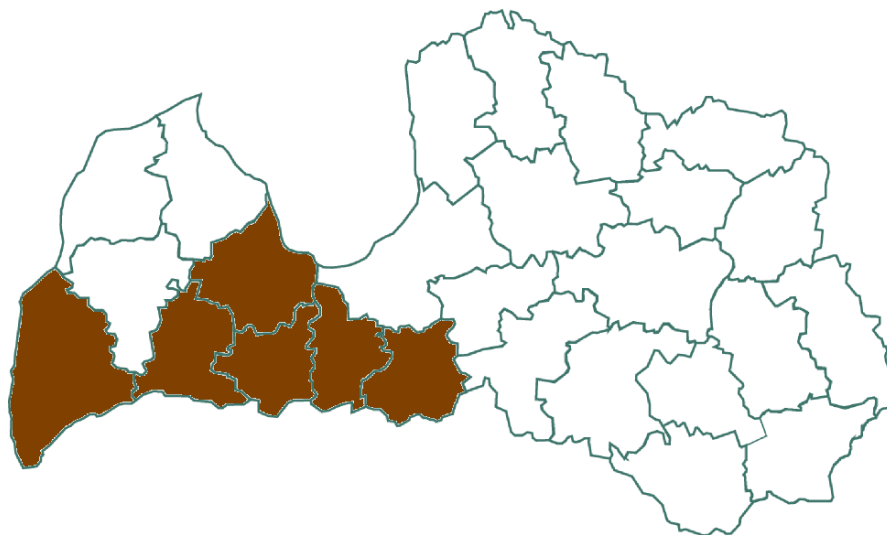
3.2. Cukura nozares reģiona definēšana

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) datiem, 2006.gadā cukurbietes Latvijā audzētas 15 rajonos, to skaitā tālākai pārstrādei cukurā – 8 rajonos: Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Liepājas, Rīgas, Saldus, Tukuma un Valmieras rajonos.

3.2. tabula. Cukurbiešu iepirkums pārstrādei 2006.gados (tūkst.t) ²

Rādītāji	2006.	
	Daudzums (tūkst. t)	% no kopējā iepirkuma
Iepirktas cukurbietes (tīrsvarā)	415,2	100
t.sk. no rajoniem:		
Bauskas	165,9	40,0
Jelgavas	131,6	31,7
Dobeles	77,6	18,7
Tukuma	16,3	3,9
Saldus	10,0	2,4
Liepājas	11,4	2,7
Rīgas	2,1	0,5
Valmieras	0,5	0,1

3.2. tabulā sniegtie dati par cukurbiešu iepirkuma teritoriālo sadalījumu rāda, ka 99% visu cukurbiešu iepirktas no rajoniem, kas atrodas Latvijas dienvidrietumos, kur izvietotas arī Latvijas cukura ražotnes – Jelgavas un Liepājas cukurfabrikas. No tabulas datiem redzams, ka visvairāk cukurbietes tika iepirktas Bauskas, Jelgavas un Dobeles rajonos, mazāk no Tukuma, Liepājas un Saldus rajonos. Cukurbiešu iepirkums no Rīgas un Valmieras rajoniem vērtējams kā nenozīmīgs. No šīm teritorijām pārstrādei iepirkto cukurbiešu apjoms nesasniedz 1% no kopējā iepirkuma apjoma, līdz ar to tiek pieņemts, ka Rīgas un Valmieras rajonos ietilpstošajām teritorijām nav nodarīti vērā ņemami zaudējumi sakarā ar cukura rūpniecības restrukturizāciju Latvijā.

3.2. attēls. Cukura nozares reģiona izvietojums Latvijas kopējā teritorijā

Lai raksturotu problēmas cukura rūpniecības restrukturizācijas skartajās teritorijās, tās apvienotas vienā **cukura nozares reģionā** (skatīt 3.2. attēlu).

² Avots: CSP pārskats „4-iepirkums” par cukurbiešu iepirkumu

Cukura nozares reģions – vietējo pašvaldību teritorijas, kurās 2006.gadā notikusi cukurbiešu audzēšana pārstrādei cukurā, kā arī 2 pilsētas, kurās notikusi cukurbiešu pārstrāde cukurā. Šā dokumenta ietvaros cukura nozares reģionā ietilpst Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Liepājas, Saldus un Tukuma rajoni, tajos ietilpstošās vietējo pašvaldību teritorijas, kā arī Jelgavas un Liepājas pilsētas. Cukura nozares reģions definēts Dažādošanas atbalsta pasākumu īstenošanai un administrēšanai.

3.3. Cukura nozares reģiona raksturojums un ar cukura rūpniecības restrukturizāciju saistīto problēmu analīze

3.3. tabulā sniegts vispārējs Cukura nozares reģiona raksturojums, kurā atklāta reģiona teritoriju atkarība no cukura nozares.

3.3. tabula. Cukura nozares reģiona vispārējs raksturojums, 2006. gads

Rādītāji	Rezultāts 2006. gadā
Rajoni, kuros reģistrēta cukurbiešu audzēšana pārstrādei	Bauskas rajons, Dobeles rajons, Jelgavas rajons, Liepājas rajons, Saldus rajons un Tukuma rajons.
Cukurbiešu kopējā deklarētā platība (ha)	11 387,8
Cukura audzētāju skaits, kuriem noslēgts līgums par cukurbiešu piegādi pārstrādei	383
Cukurbiešu apjoms (tonnas), kas minēts cukurbiešu piegādes līgumos	416 586,4
Pārstrādei reāli pārdoto cukurbiešu apjoms (tonnas)	413 067,9
Cukura pārstrāde 2006. gadā	a/s „Jelgavas cukurfabrika” adrese: Jelgava, Cukura iela 22, LV-3000; a/s „Liepājas cukurfabrika” adrese: Liepājā Grīzupes ielā 2, LV 3401
Cukura pārstrādē strādājošo skaits	529

Kopumā ar cukura nozari saistītās problēmas iespējams iedalīt divās grupās:

- ◆ Cukura nozares darbības rezultātā radušies sabiedrisko infrastruktūras objektu (ceļu un pārvadu) bojājumi;
- ◆ Ar cukura nozares darbības pārtraukšanu saistīto vides problēmu aktualizēšanas.

3.3.1. Sabiedriskās infrastruktūras bojājumi

Pagastu, novadu un lauku teritoriju ceļu (pārvadu) bojājumi

Cukurbietes no saimniecībām Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Liepājas, Saldus un Tukuma rajonos uz cukurfabrikām Jelgavas un Liepājas pilsētās galvenokārt tika nogādātas pa autoceļiem, izmantojot lieljaudas transportu, tādējādi radot papildus slogu uz reģiona autoceļiem ar grants segumu, padarot tos grūti izbraucamus un būtiski bojājot lauku ceļu kvalitāti. Cukura nozares ietekme uz ceļiem ar grants segumu īpaši uzsverama tāpēc, ka cukurbiešu raža Latvijā tiek novākta un piegādāta cukurfabrikām jau vēlā rudenī (septembra beigās, oktobris, novembris), kad lieljaudas tehnikas pārvietošanās pa ceļiem ar grants segumu, papildus nelabvēlīgajiem laika apstākļiem (lietus un slapjš sniegs), kādi raksturīgi rudens mēnešiem, atstāj īpaši smagas sekas uz ceļa nesošajām kārtām un bojā to kvalitāti.

3.3.2. Vides problēmu aktualizēšanās

3.3.2.1. Aizsargdambja atjaunošana un apkārtējās vides sakārtošana

Latvijas valsts meliorācijas projektēšanas institūts pagājušā gadsimta astoņdesmito gadu sākumā veica Jelgavas pilsētas Lielupes labā krasta aizsargdambja posmā no dzelzceļa līnijas līdz Rīgas ielai projektēšanu. Izstrādātais projekts tika apstiprināts 20.09.1985. Latvijas PSR Celtniecības lietu komitejā un saskaņā ar to 1987.gadā tika uzsākta aizsargdambja būvniecība (dambis fiksēts topogrāfiskās uzmērīšanas materiālos). Tika nojauktas dambja trasē esošās mājas, savestas rievsienu krastu stiprināšanai, sāka dambja uzbēršana. Projektētā dambja augstuma atzīme bija +5,10 m, un tas bija paredzēts 114 ha lielas teritorijas aizsardzībai no applūšanas.

Tomēr aizsargdambja būvēšana netika pabeigta, jo Jelgavas pilsētas Tautas deputātu padomes valde 18.03.1994. pieņēma lēmumu Nr.122 "Par zemes iznomāšanu Jelgavas Cukurfabrikai defekāta kraujlaukuma ierīkošanai", ar kuru tika nolemts iznomāt zemes gabalu 3,5 ha platībā starp Cukura ielu, veco Rīgas ielu un Lielupi a/s „Jelgavas cukurfabrika” defekātu kraujlaukuma ierīkošanai. Kraujlaukuma ierīkošanai bija izstrādāts un saskaņots projekts (Pilsētas galvenā arhitekta 14.09.1992.saskaņojums Nr.232), kurā paredzēta Lielupes labā krasta teritorijas daļas nosusināšana, labiekārtošana un pretplūdu dambja posma izbūve atbilstoši pilsētas ģenplāna koncepcijai.

Uzsākot defekātu kraujlaukuma būvniecību, agrāk izbūvētā aizsargdambja daļa tika norakta. 1998.gadā tika izstrādāts projekts defekātu kraujlaukuma paplašināšanai un teritorijas labiekārtošanai Peldu ielas rajonā (Pilsētas galvenā arhitekta 24.09.1998.saskaņojums Nr.170), kurā kraujlaukuma virsmas atzīme pēc augsnes izlīdzināšanas virs defekāta slāņa bija plānota +4,80 m, kas reizē nodrošinātu teritorijas pasargāšanu no plūdiem.

Nemot vērā a/s "Jelgavas Cukurfabrika" darbības pārtraukšanu, netika pabeigta defekāta laukumu izveidošana līdz plānotai virsmas atzīmei +4,80. Šobrīd teritoriju Lielupes krastā (platība ~ 30 ha) virsmas atzīmes ir robežās no 0,88 līdz 5.4 (pie Cukurfabrikas uzbūvētajiem biešu kraujlaukumiem).

Šo teritoriju tālāka izmantošana un iekļaušana apkārtējā pilsētvidē ir realizējama tikai apbrīvojot tās no defekāta slāņa (vietām norokot pat 4 un vairāk metrus virsējā slāņa) un atrisinot pretplūdu pasākumus – tas ir atjaunojot aizsargdambi posmā no dzelzceļa līnijas līdz Rīgas ielai. Teritorija, kurā atradās dambis un, kur plānota tā atjaunošana, ir pašvaldības īpašums, kas ir reģistrēts Zemesgrāmatā.

3.3.2.2. Sanešu slāņa likvidēšana Lielupē

Saskaņā ar 2002.gada 14.augustā sastādīto ūdenslīdēju apsekošanas aktu noskaidrots, ka pie a/s "Jelgavas Cukurfabrika" notekūdens ieplūdes vietas Lielupes labā krasta akvatorijā ir izveidojies 12 480 m² liels vidēji mīksta māla ezers, kas radies ieplūdinot Lielupē notekūdeņus no a/s „Jelgavas cukurfabrika” piederošiem cukurbiešu priekšattīrīšanas dīķiem. Sanešu slāņa biezums ir no 0,1m līdz 1,5 m. Māls, kas nogulsējies ūdenstilpnē, aizņem apmēram 5 040 m² platību un tā slāņa biezums ir no 0,5 līdz 1,0 m. Notekūdeņu ieplūdes vieta un Lielupes akvatorijā ir stipri pielūžņoti ar celtniecības atkritumiem un augu sakneņu salām. Šobrīd Jelgavas dome ir pasūtījusi grunts paraugu noņemšanu Lielupes gultnē un to testēšanu akreditētā laboratorijā uz smagajiem metāliem (Pb, Zn, Ni, Cd, As, Hg, Cr, Cu). Līdz ar upes gultnes tīrīšanu nepieciešams veikt Lielupes labā krasta starp tiltiem ainavisko sakārtošanu, paredzot pretplūdu pasākumu realizāciju un kvalitatīvas publiskās ārtelpas izveidošanu.

3.3.2.3. Ūdenssaimniecību objektu sakārtošana Liepājas rajonā

A/s „Liepājas cukurfabrika” tehniskajām vajadzībām kopš 1933. gada izmanto ūdeni no Tosmares ezera ap 550 000 m³ gadā. 1967. gadā kardināli tika pārveidota tolaik pastāvošā tehniskā ūdens apgādes sistēma, kas ietilpst kopējā Liepājas pilsētas un Grobiņas pagasta ūdenssaimniecības sistēmā. Kā nozīmīgākie tehniskā ūdens patērētāji sistēmā tika iekļauti a/s „Liepājas cukurfabrika” un a/s „Liepājas metalurģis”, ņemot vērā abu rūpniecisko objektu rīcībā esošās ražošanas jaudas.

A/s „Liepājas cukurfabrika” rīcībā esošo ražošanas jaudu noslodze kopš cukura kvotu ieviešanas 2000. gadā nav bijusi pilnīga. Līdz ar to komplikētajā Liepājas pilsētas un Grobiņas pagasta kopīgajā ūdensapgādes sistēmā, kurā savstarpēji saistītas dabiskās ūdensteces, būves, ūdens krājbaseini un Tosmares un Liepājas ezeri, tika novērots ūdens pārpalikums, kas izpaudās kā apkārtējo platību pārplūšana.

2000. gadā SIA „Melio” speciālisti, veicot izpēti pēc Liepājas pilsētas Domes pasūtījuma „Liepājas pilsētas Zaļās birzs rajona virszemes ūdeņu novadīšanas sistēmu rekonstrukcijas projekta priekšlikumu izstrāde”, secināja, ka a/s „Liepājas Cukurfabrika” saimnieciskā darbība negatīvi ietekmē dabisko virszemes ūdens novadīšanu jūrā, tādējādi pastiprinot apkārtējo platību (Jaunā pasaule, teritorijas ap Ālandi, Kalējupīti, Melno upīti, Tosmares ezeru, Liepājas ezeru un Cimdeniekos) applūšanu, pārpurvošanos un apgrūtinot efektīvu teritorijas izmantošanu.

Veicot Liepājas cukurfabrikas restrukturizāciju, saskaņā ar „A/s „Liepājas cukurfabrika” cukura ražošanas restrukturizācijas plānu” paredzēts demontēt sūkņu staciju, iekārtas un pievadus ūdens ņemšanai no Tosmares ezera. Ņemot vērā, ka a/s „Liepājas cukurfabrika” ir iesaistīta kopējā Liepājas pilsētas un Grobiņas pagasta ūdenssaimniecības sistēmas darbībā, var rasties vēl lielāki draudi augstāk minēto teritoriju applūšanai. Turklāt a/s „Liepājas cukurfabrika” tehniskā ūdensapgāde un lietus ūdeņu novadīšana ir cieši saistīta ar a/s „Liepājas Metalurģis”, kura darbības nodrošināšanai ir izbūvēta dambju un slūžu sistēma, kas uzstādina ūdens līmeni Liepājas ezerā.

Lai sakārtotu šo jautājumu ir nepieciešams izpētīt un aprakstīt Liepājas pilsētas un Grobiņas pagasta ūdenssaimniecības principiālo shēmu, ievērtējot gan ūdens patēriņa samazināšanos, gan arī Liepājas ezera līmeņu režīmu. Darbs uzticams augstas klases inženieriem hidrotehniķiem. Jāveic visas teritorijas un hidrotehnisko būvju detalizēta izpēte, inventarizācija un projektēšanas darbi, kas paredzētu veco hidrotehnisko būvju rekonstrukciju (slūžas, zemteka, sūkņu stacijas, kanāli, upju gultnes, dambji) un vajadzības gadījumā jaunu būvju ierīkošanu.

4. Programmas mērķis un pasākumi tā īstenošanai

Cukura rūpniecības valsts restrukturizācijas programmas mērķis ir radīt pamatu un definēt kārtību, kādā Latvijā ir apgūstami Pagaidu restrukturizācijas fonda Dažādošanas atbalsta un Papildu dažādošanas atbalsta līdzekļi.

Programma paredz divu pasākumu īstenošanu:

- 1) Dažādošanas atbalsta pasākums, kura aktivitātes ir īstenojamas cukura nozares reģiona ietilpstošajās teritorijās, atrisinot problēmas, kuru izcelsme ir saistīta gan ar cukura nozares līdzšinējo darbību, vai ir tās restrukturizācijas sekas;
- 2) Papildu dažādošanas atbalsta pasākums, kura ietvaros tiktu veicināta ražošanas pārstrukturizēšana un ienākumu gūšanas iespēju saglabāšanās saimniecībās, kuru ienākumi līdz šim bijuši saistīti ar cukurbiešu piegādi to tālākai pārstrādei cukurā.

4.1. Dažādošanas atbalsta pasākums

4.1.1. Pasākuma juridiskais pamats

Pasākums tiek īstenots saskaņā ar:

- 1) Padomes Regulas Nr. 320/2006 ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā un Groza Regulu (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu 6. panta 1. punktu;
- 2) Padomes 2005. gada 20. septembra Regulas Nr.1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) 52. panta (b) (ii) punktu (turpmāk – Padomes Regula Nr.1698/2005);
- 3) Kopienas pamatnostādnēm attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.-2013. gadā IV. nodaļas C.4. apakšnodaļas 62. punktu.

4.1.2. Pasākuma mērķis

Veicināt un atbalstīt cukura rūpniecības restrukturizācijas skartajā reģionā to infrastruktūras objektu bojājumu un vides problēmu novēršanu, kuru rašanās tieši saistīta ar cukura rūpniecības darbību vai darbības pārtraukšanu, tādējādi veidojot pievilcīgu vidi cukura nozari aizstājošas saimnieciskās darbības attīstībai un sakārtojot vidi kopumā.

4.1.3. Aktivitātes

Šī pasākuma ietvaros paredzēts īstenot divas aktivitātes:

Aktivitāte 1 - atbilstoši Kopienas pamatnostādnēm attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.-2013. gadā paredzētās aktivitātes:

- 1.1.1.1. apkārtējās vides labiekārtošana un vides bojājumu novēršana, kas veidojušies cukura rūpniecības restrukturizācijas rezultātā;
- 1.1.1.2. ūdenssaimniecības objektu sakārtošana, kas var aktualizēties pārtraucot cukurfabriku darbību.

Aktivitāte 2 - atbilstoši Padomes Regulas Nr.1698/2005 3.asij paredzēt to pagastu pašvaldību ceļu un ielu būvniecību un rekonstrukciju, kas skarti cukura rūpniecības darbības rezultātā.

4.1.4. Attiecināmās izmaksas

Aktivitāte 1 – izmaksas, kas saistītas ar apkārtējās vides bojājumu novēršanu un labiekārtošanu, kā arī ūdenssaimniecības objektu sakārtošanu, t.sk. būvniecības un rekonstrukcijas izmaksas, izpētes, tehniskās projektēšanas un projekta sagatavošanas izmaksas.

Aktivitāte 2 – izmaksas, kas tieši saistītas ar bojātas infrastruktūras atjaunošanu, t.sk. būvniecības, rekonstrukcijas, tehniskās projektēšanas un projekta sagatavošanas izmaksas.

4.1.5. Pasākuma īstenošanas vieta

4.1.5.1. Aktivitāte 1

Cukura nozares reģionā ietilpstošo pilsētu pašvaldības, ja to administratīvajā teritorijā 2006.gadā notikusi cukurbiešu pārstrāde, un tām pieguļošo pagastu un novadu teritorijas.

Projekta realizācija pieguļošo pagastu un novadu teritorijās ir pieļaujama, ja:

- projekts tiek realizēts viengabalainā teritorijā, kas atrodas vienlaicīgi attiecīgas pilsētas un tai pieguļošajā pagastā vai novadā;
- projekta realizācija pieguļošajā pagastā vai novadā ir pamatota un veicina projekta un pasākuma mērķu sasniegšanu.

4.1.5.2. Aktivitāte 2

Cukura nozares reģionā ietilpstošo rajonu, pagastu vai novadu pašvaldības, ja to administratīvajā teritorijā 2006.gadā reāli ir notikusi cukurbiešu audzēšana pārstrādei cukurā.

4.1.6. Pasākuma realizācijas termiņš

Pasākuma aktivitāšu ietvaros iesniegto projektu realizāciju ir plānots pabeigt līdz 2011. gada 30. septembrim.

Projektu iesniegšana un realizācija notiks vairākās kārtās:

1.kārta (bez projektu konkursa):

- projektu iesniegšana no 2008. gada 1. septembra līdz 2009.gada 30. janvārim;
- projektu izskatīšana no 2008. gada 1. novembra līdz 2009. gada 30. aprīlim;
- projektu realizācija no 2009. gada 1. marta līdz 2011. gada 30. septembrim;
- atbalsta izmaksāšana par pabeigtiem un pārbaudītiem projektiem – sākot ar 2009. gada septembri līdz 2012. gada 30. septembrim (katru martu un septembri).

2.kārta (ar projektu konkursu):

- projektu iesniegšana no 2009. gada 1. jūnija līdz 30. jūnijam;
- projektu izskatīšana no 2009. gada 1. jūlija līdz 30. septembrim;
- projektu realizācija no 2009. gada 1. oktobra līdz 2011. gada 30. septembrim;
- atbalsta izmaksāšana par pabeigtiem un pārbaudītiem projektiem – sākot ar 2010. gada martu līdz 2012. gada 30. septembrim (katru martu un septembri).

3.kārta (ar projektu konkursu):

- projektu iesniegšana no 2010. gada 25. janvāra līdz 25. februārim;

- projektu izskatīšana no 2010. gada 1. marta līdz 31. maijam;
- projektu realizācija no 2010. gada 1. jūnija līdz 2011. gada 30. septembrim;
- atbalsta izmaksāšana par pabeigtiem un pārbaudītiem projektiem – sākot ar 2010. gada septembri līdz 2012. gada 30. septembrim (katru martu un septembri).

4.1.7. Atbalsta pretendenti

4.1.7.1. Aktivitāte 1

Cukura nozares reģionā ietilpstošo pilsētu pašvaldības, kuru administratīvajā teritorijā 2006. gadā darbojusies cukurfabrika.

4.1.7.2. Aktivitāte 2

Cukura nozares reģionā ietilpstošās vietējās pašvaldības, kuru administratīvajā teritorijā 2006. gadā ir notikusi cukurbiešu audzēšana pārstrādei cukurā, kuru platība nav mazāka par 1ha. (skat. 2. pielikumu). Atbalsta sadalījumu starp vietējām pašvaldībām nosaka tās cukura nozares reģionā ietilpstošais rajons.

4.1.8. Atbalsta veids, apjoms

Atbalsta apjoma sadalījums starp atbalsta pretendentu grupām sniegts 1. pielikumā. Tajā redzams, Dažādošanas atbalsta kopējo summu veido Pagaidu restrukturizācijas fonda līdzekļi un Latvijas valsts līdzfinansējums 25% apmērā. Katrai no atbalsta pretendentu grupām tiek atvēlēta puse no kopējās dažādošanas atbalsta. Šāds sadalījums izvēlēts, ņemot vērā, ka definēto atbalsta pretendentu grupas ir ļoti atšķirīgas pēc cukura nozares darbības un restrukturizācijas procesa radītās ietekmes uz reģionu infrastruktūru un apkārtējo vidi.

Atbalsta veids – projektu atbalsts. Atbalsts tiek maksāts par paveikto projektu vai tā etapu.

Atbalsta intensitāte:

- 1) Aktivitātei 1 - 100% no projekta attiecināmajām izmaksām³;
- 2) Aktivitātei 2 – 100% no projekta attiecināmajām izmaksām⁴.

4.1.8.1. Atbalsta apmērs 1. kārtā

Pasākuma realizācijas 1. kārtā katram potenciālam atbalsta pretendents tiek noteikts maksimālais atbalsta apmērs, kuru tam ir tiesības saņemt par realizētu projektu. Maksimālais atbalsta apmērs tiek aprēķināts atšķirīgi katrai aktivitātei:

Aktivitāte 1

³ Kopienas pamatnostādņem attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.-2013. gadā IV. nodaļas C.4. apakšnodaļas 62. punktu un Komisijas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai E.1.8. apakšpunktu.

⁴ Padomes regulas Nr.320/2006 6.panta 6.punkts.

Atbalsta maksimālais apjoms tiek aprēķināts proporcionāli attiecīgā pilsētā izvietotās cukurfabrikas cukura ražošanas kvotai, pēc formulas:

$$A = L * K_v * 0,5 * K_{vf} / K_v, \text{ kur}$$

A – saņemamais atbalsts, LVL

L – dažādošanas atbalsta likme par cukura kvotas tonnu, LVL

K_v – kopējā valstī atteiktā cukura ražošanas kvota, tonnās

K_{vf} – attiecīgās cukurfabrikas atteiktā cukura ražošanas kvota, tonnās

Aktivitāte 2

1) Atbalsta maksimālais apjoms rajonam tiek aprēķināts, proporcionāli cukurbiešu audzēšanas intensitātei 2006. gadā attiecīgajā teritorijā, pēc formulas:

$$A = (L * K_v * 0,5 + LV) * Plp / Plk, \text{ kur}$$

A – saņemamais atbalsts, LVL

L – dažādošanas atbalsta likme par cukura kvotas tonnu, LVL

K_v – kopējā valstī atteiktā cukura ražošanas kvota, tonnās

LV – Latvijas līdzfinansējums 25% apmērā

Plp - platība (ha), kas atrodas attiecīgajā cukura nozares reģiona rajonu teritorijā, kurā 2006. gadā tika audzētas cukurbietes tālākai pārstrādei cukurā;

Plk – kopējā cukurbiešu platība valstī, no kuras tika piegādātas cukurbietes cukurfabrikām saskaņā ar 2006. gadā noslēgtajiem līgumiem.

2) Aprēķināto atbalsta apjomu rajons sadala starp tās teritorijā ietilpstošām vietējām pašvaldībām, kas noteiktas 2.pielikumā.

4.1.8.2. Atbalsta apmērs 2. kārtā

Atbalsta apmērs 2. kārtā vienam atbalsta pretendētājam ir ierobežots ar šīs kārtas ietvaros kopējo pieejamo dažādošanas atbalsta līdzekļu summu, kas tiks noskaidrota pēc 1. kārtas ietvaros iesniegto projektu izvērtēšanas.

Projektu izvērtēšanā prioritāte tiks piešķirta tiem projektiem, kuru pieteicēji nebūs pilnībā izmantojuši 1. kārtā atvēlēto finansējumu. Projekti ar vienādu prioritāti tiks atbalstīti projektu pieteikumu iesniegšanas kārtībā.

4.1.9. Atbalsta saņemšanas kritēriji

Atbalsts tiek piešķirts, ja:

- 1) projekta pieteikumā skaidri norādīta plānotās aktivitātes saistība ar cukura rūpniecības restrukturizāciju (ar nozares darbības laikā nodarītu kaitējumu vai kaitējumu, ko nodarīs nozares darbības pārtraukšana);
- 2) atbalsta pretendētājam jāuzrāda spēja priekšfinansēt projekta īstenošanu par 100% no projekta kopējās vērtības vai projekta viena etapa vērtības, ja projekta īstenošanā paredzēta līdzfinansējuma pieprasīšana pa etapiem;
- 3) Pašvaldībām būs jāidentificē ceļa posmi, kuru rekonstrukcijā tiks izmatoti dažādošanas atbalsta līdzekļi, lai izvairītos no pārklāšanās ar Lauku attīstības plāna pasākumiem.

4.1.10. Pasākuma atbilstība cukura ražošanas restrukturizācijas plāniem

Pasākuma mērķis pilnībā atbilst Padomes Regulā Nr. 320/2006 minētajam Restrukturizācijas fonda mērķim piešķirt papildu finansējumu reģioniem, ko visvairāk skārusi cukura rūpniecības restrukturizācija.

Pasākumu atbilstību a/s „Jelgavas cukurfabrika” un a/s „Liepājas cukurfabrika” cukura ražošanas restrukturizācijas plāniem nodrošinās ierobežoti definētais atbalsta pretendentu loks. Tas paredz, ka uz atbalstu var pretendēt teritorijas, kurās 2006. gadā darbojusies cukurfabrika, vai audzētas cukurbietes, kas paredzētas tālākai pārstrādei cukurā.

4.1.11. Atbilstība Latvijas lauku attīstības politikai

Lauku attīstības politikas prioritātes jeb darbības virzieni visiem Latvijas reģioniem ir noteikti dokumentā „Latvijas lauku attīstības stratēģijas plāns 2007. – 2013. gadam”. Tie ir:

1. Lauku cilvēku spēju attīstība;
2. No darba gūto ienākumu vairošana laukos;
3. Lauku dabas resursu ilgpējīga apsaimniekošana;
4. Lauku dzīves telpas attīstība.

Dažādošanas atbalsta pasākuma ietvaros īstenotās aktivitātes sniegs ieguldījumu „Latvijas lauku attīstības stratēģijas plānā 2007. – 2013. gadam” minētā ceturktā darbības virziena *Lauku dzīves telpas attīstība* mērķu sasniegšanā, jo novērsīs cukura rūpniecības restrukturizācijas skartajos reģionos sabiedriskās infrastruktūras objektu bojājumus un vides problēmas, kuru rašanās tieši saistīta ar cukura rūpniecības darbību vai darbības pārtraukšanu, tādējādi veicinot apkārtējās vides sakārtošanu un pievilcīgu apstākļu veidošanos cukura nozari aizstājošās saimnieciskās darbības attīstībai.

4.1.12. Saistība ar citiem pasākumiem

Aktivitātes „Apkārtējās vides labiekārtošana un vides bojājumu novēršana, kas veidojušies cukura rūpniecības restrukturizācijas rezultātā” un „Ūdenssaimniecības objektu sakārtošana, kas var aktualizēties pārtraucot cukurfabriku darbību” atbilst Kopienas pamatnostādņem attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.-2013.gadā (IV.C.4.apakšnodaļas 62.punkts).

Aktivitāte „Apkārtējās vides labiekārtošana un vides bojājumu novēršana, kas veidojušies cukura rūpniecības restrukturizācijas rezultātā” ir papildinoša ar pasākuma „Vide” 4.1.4. aktivitāti „Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija”, bet nepārklājas. Lai pilnībā izslēgtu pārklāšanas iespēju, aktivitātes „Apkārtējās vides labiekārtošana un vides bojājumu novēršana, kas veidojušies cukura rūpniecības restrukturizācijas rezultātā” ietvaros netiks atbalstīti projekti, kuru realizācija ir plānota vietās, kas Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā ir klasificētas par piesārņotām vietām (1. kategorija).

Aktivitāte „Ūdenssaimniecības objektu sakārtošana, kas var aktualizēties pārtraucot cukurfabriku darbību” ir papildinoša un potenciāli var daļēji pārklāties ar pasākuma „Vide” 4.1.5. aktivitāti „Vides risku samazināšana”, kas paredz plūdu risku samazināšanu. Lai novērstu pārklāšanas iespēju, pasākuma „Ūdenssaimniecības objektu sakārtošana, kas var aktualizēties pārtraucot cukurfabriku darbību” tiks atbalstīti tikai tie projekti, kuros plānoto darbību saikne ar cukurfabriku darbības pārtraukšanu tiks pamatota ar izpētes materiāliem. Kompetentas

institūcijas, kas ir atbildīgas par 4.1.5. aktivitātes „Vides risku samazināšana” administrēšanu, tiks informētas par atbalstītiem projektiem.

Papildus, iesniedzot projektu aktivitātes „Ūdenssaimniecības objektu sakārtošana, kas var aktualizēties pārtraucot cukurfabriku darbību” ietvaros, projekta pieteicējs parakstīs apliecinājumu, ka uz projekta iesniegšanas brīdi tas nav saņēmis finansējumu un nepretendē uz tā saņemšanu pasākuma „Vide” 4.1.5. aktivitātes „Vides risku samazināšana” ietvaros par darbībām, kas ir paredzētas projektā.

Aktivitāte „Pagastu pašvaldību ceļu un ielu būvniecība un rekonstrukcija, kas skarti cukura rūpniecības darbības rezultātā” ir papildinoša un potenciāli var pārklāties ar Lauku attīstības programmas 2007. – 2013.gadam pasākumu „Ciematu atjaunošana un attīstība” (pasākuma kods: 321), kā arī ar pasākuma „Pieejamības un transporta sistēmas attīstība” 2.1.3. aktivitāti „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās teritorijās”.

Atbalsta nepārklāšanās nodrošinās kontroles mehānisms, kas paredz:

- aktivitātes „Pagastu pašvaldību ceļu un ielu būvniecība un rekonstrukcija, kas skarti cukura rūpniecības darbības rezultātā” ietvaros atbalsts tiek sniegts tikai tām teritorijām, kurās 2006. gadā audzētas cukurbietes tālākai pārstrādei un kas ir minēti 2. pielikumā;
- kompetentas institūcijas, kas ir atbildīgas par pasākuma „Ciematu atjaunošana un attīstība” (pasākuma kods: 321) un pasākuma „Pieejamības un transporta sistēmas attīstība” 2.1.3. aktivitātes „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās teritorijās” administrēšanu, tiks informētas par visiem projektiem, kas tiks realizētas aktivitātes „Pagastu pašvaldību ceļu un ielu būvniecība un rekonstrukcija, kas skarti cukura rūpniecības darbības rezultātā” ietvaros;
- iesniedzot projektu, projekta pieteicējs parakstīs apliecinājumu, ka uz projekta iesniegšanas brīdi tas nav saņēmis finansējumu un nepretendē uz tā saņemšanu pasākuma „Ciematu atjaunošana un attīstība” (pasākuma kods: 321) un pasākuma „Pieejamības un transporta sistēmas attīstība” 2.1.3. aktivitātes „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās teritorijās” ietvaros par darbībām, kas ir paredzētas projektā.

Izstrādātais kontroles mehānisms nodrošinās, ka atbalstāmās aktivitātes šajā pasākumā būs papildinošas un nepārklāsies ar citiem atbalsta pasākumiem.

4.1.13. Finanšu resursi

Pasākuma kopējais sabiedriskais finansējums ir 5 971 032,45 lati⁵, tai skaitā, valsts līdzfinansējums ir 853 004 ,64 lati⁶.

⁵ Padomes regulas Nr.320/2006 6.panta 4.punkta 3.apakšpunkta un Regulas (EK) Nr.1698/2005 70.panta 3.punkta a)apakšpunkts. Pārrēķinam izmantots Latvijas Bankas noteiktais kurss 0,702804 EUR/Ls

⁶ Nacionālais līdzfinansējums 25% ir piemērojams aktivitātei „Pagastu pašvaldību ceļu un ielu būvniecība un rekonstrukcija, kas skarti cukura rūpniecības darbības rezultātā”

4.2. Papildu dažādošanas atbalsta pasākums

4.2.1. Pasākuma juridiskais pamats

Pasākums tiek īstenots saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 320/2006 7. panta 2. punktu.

4.2.2. Pasākuma mērķis

Atbalstīt cukurbiešu audzētājus, kuri pārtraukuši cukurbiešu audzēšanu, lai veicinātu ražošanas pārstrukturizēšanu saimniecībās un ienākumu gūšanas iespēju saglabāšanos.

4.2.3. Atbalsta pretendenti

Cukurbiešu piegādātāji, kuriem 2006. gadā bija noslēgts cukurbiešu piegādes līgums ar a/s „Liepājas cukurfabrika” vai/un a/s „Jelgavas cukurfabrika” par cukurbiešu piegādi cukura ražošanai.

4.2.4. Atbalsta veids, apmērs

Papildu dažādošanas atbalsts (skat. 1.pielikumu) no Pagaidu restrukturizācijas fonda atbalsta papildu dažādošanai 100 % apmērā tiek piešķirts cukurbiešu audzētājiem, kam 2006.gadā bija noslēgts cukurbiešu piegādes līgums

Atbalsta veids: vienreizēja kompensācija.

Lai nodrošinātu papildu dažādošanas atbalsta izmaksāšanu cukurbiešu audzētājiem pēc objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem atbilstoši Padomes Regulas Nr.320/2006 7.panta 2.punkta prasībām, par pamatu tiks ņemts **2006.gada noslēgtos piegādes līgumos** noteiktais cukurbiešu piegādes apjoms tonnās, atbalsta maksimālo apjomu vienam pretendentam aprēķinot pēc formulas:

$$A = L * K_v * C_{b1}/C_{b_k}, \text{ kur}$$

A –saņemamais atbalsts, LVL.

L – papildu dažādošanas atbalsta likme par cukura kvotas tonnu, LVL.

K_v- atteiktā cukura kvota, tonnās.

C_{b1} – attiecīgā cukurbiešu audzētāja 2006. gada līgumā noteikts cukurbiešu piegādes apjoms, tonnās.

C_{b_k} – visu atbalsta saņemšanai pieteikušos pretendentu 2006.gada piegādes līgumos noteiktais kopējais cukurbiešu piegādes apjoms, tonnās.

4.2.5. Atbalsta saņemšanas kritēriji

- 1) atbalsta saņēmējam ir noslēgts cukurbiešu piegādes līgums par cukurbiešu piegādi a/s „Liepājas cukurfabrika” vai a/s „Jelgavas cukurfabrika” cukura ražošanai 2006.gadā;
- 2) atbalsta saņēmējs ir iesniedzis Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienestā (turpmāk – LAD) iesniegumu papildus dažādošanas atbalsta saņemšanai.

4.2.6. Pasākuma realizācijas termiņš

Pasākumu ir plānots realizēt līdz 2008. gada beigām.

4.2.7. Pasākuma atbilstība cukura ražošanas restrukturizācijas plāniem

Pasākuma mērķis pilnībā atbilst Padomes Regulā Nr. 320/2006 minētajam Restrukturizācijas fonda mērķim dot stimulu mazāk konkurētspējīgiem ražotājiem pamest ražošanu.

Pasākumu atbilstību a/s „Jelgavas cukurfabrika” un a/s „Liepājas cukurfabrika” cukura ražošanas restrukturizācijas plāniem nodrošinās ierobežoti definētais atbalsta pretendentu loks. Tas paredz, ka uz atbalstu var pretendēt tikai tie cukurbiešu audzētāji, kuriem 2006. gadā bijis piegādes līgums ar a/s „Jelgavas cukurfabrika” vai a/s „Liepājas cukurfabrika” par cukurbiešu piegādi tālākai pārstrādei cukurā.

4.2.8. Pasākuma atbilstība Latvijas lauku attīstības politikai

Lauku attīstības politikas prioritātes jeb darbības virzieni visiem Latvijas reģioniem ir noteikti dokumentā „Latvijas lauku attīstības stratēģijas plāns 2007. – 2013. gadam”. Tie ir:

1. Lauku cilvēku spēju attīstība;
2. No darba gūto ienākumu vairošana laukos;
3. Lauku dabas resursu ilgspējīga apsaimniekošana;
4. Lauku dzīves telpas attīstība.

Papildus dažādošanas atbalsta pasākuma ietvaros īstenotā aktivitāte sniegs ieguldījumu „Latvijas lauku attīstības stratēģijas plānā 2007. – 2013. gadam” minētā otrā darbības virziena *No darba gūto ienākumu vairošana laukos* mērķu sasniegšanā, jo saimniecībām, kurās līdz šim ienākumu gūšana bija saistīta ar cukurbiešu piegādi tālākai pārstrādei cukurā, būs pieejami papildus finanšu resursi ražošanas pārstrukturizācijai, tādējādi saglabājot ienākumu gūšanas iespējas saimniecībās.

4.2.9. Saistība ar citiem pasākumiem

Pasākumam nav saistības ar citiem no Kopienas fondiem finansētiem pasākumiem. Tas nepārklājas ne ar vienu citu valstī īstenoto atbalsta pasākumu.

4.2.10. Finanšu resursi

Pasākuma kopējais sabiedriskais finansējums **5 112 309 latī**⁷

⁷ valsts līdzfinansējums nav paredzēts

5. Pasākumu īstenošanas laika grafiks

	Gads 2007		2008				2009				2010				2011				2012	
	Ceturksņi	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02
Valsts cukura rūpniecības restrukturizācijas programma			[Yellow bar]																	
Noteikumu izstrāde un apstiprināšana	[Blue]	[Blue]																		
Papildus dažādošanas atbalsta pasākuma īstenošana			[Yellow bar]																	
Pieteikumu iesniegšana LAD kompensāciju saņemšanai			[Red]	[Red]																
Pieteikumu izvērtēšana			[Green]	[Green]	[Green]	[Green]														
Kompensāciju izmaksāšana						[Blue]														
Dažādošanas atbalsta pasākumu īstenošana			[Yellow bar]																	
Projektu pieteikumu iesniegšana LAD 1. kārtā					[Red]	[Red]	[Red]	[Red]												
1. kārtā iesniegto projektu izvērtēšana						[Green]	[Green]	[Green]	[Green]											
1. kārtā apstiprināto projektu īstenošana									[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]
1. kārtā īstenoto projektu atbalsta izmaksāšana														[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]
Projektu pieteikumu iesniegšana LAD 2. kārtā								[Red]	[Red]											
2. kārtā iesniegto projektu izvērtēšana									[Blue]	[Blue]										
2. kārtā apstiprināto projektu īstenošana										[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]
2. kārtā īstenoto projektu atbalsta izmaksāšana														[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]	[Blue]
Projektu pieteikumu iesniegšana LAD 3. kārtā											[Red]	[Red]								
3. kārtā iesniegto projektu izvērtēšana												[Green]	[Green]	[Green]	[Green]					
3. kārtā apstiprināto projektu īstenošana													[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]	[Yellow]
3. kārtā īstenoto projektu atbalsta izmaksāšana																		[Blue]	[Blue]	[Blue]

6. Finanšu plāns

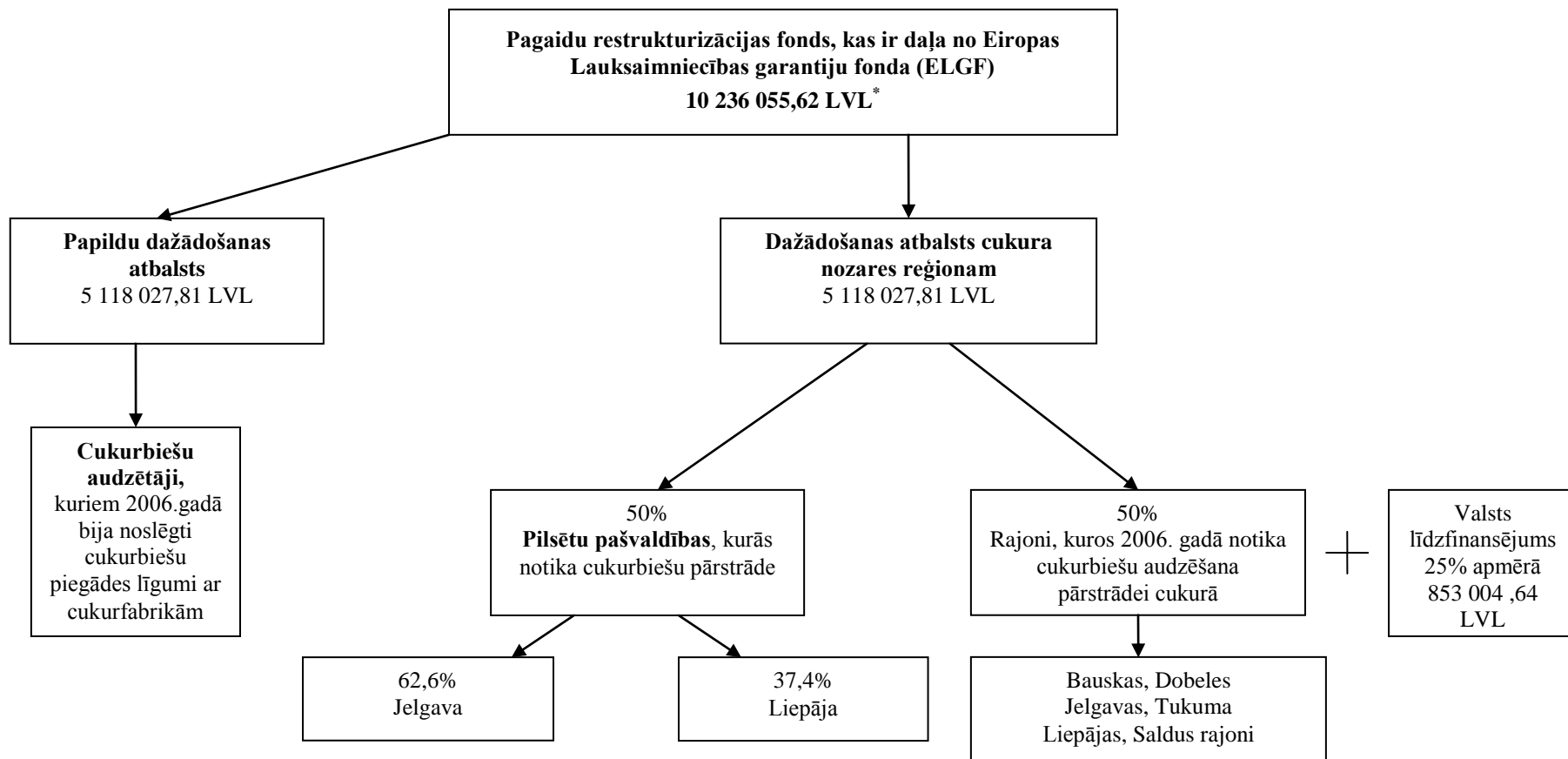
Pasākums	Pieejamais sabiedriskais finansējums (LVL)	Finansējuma plūsma (LVL)				
		2008.gads*	2009.gads*	2010.gads*	2011.gads*	2012.gads*
Dažādošanas atbalsta pasākums	5 971 032,45	-	385 187,23	2 985 516,23	1 547 539,81	105 000,00
Papildus dažādošanas atbalsta pasākums	5 112 309	5 112 309	-	-	-	-
Kopā	11 083 341,45	5 112 209	385 187,23	2 985 516,23	1 547 539,83	105 000,00

* - atbalsta izmaksāšana notiks ne biežāk kā 2 reizes gadā (martā un septembrī)

Visas izmaksas ir plānots veikt pēc attiecīgo pasākumu ietvaros paredzēto aktivitāšu realizācijas, bet ne vēlāk, ka līdz 2012. gada 30. septembrim.

1. Pielikums

Dažādošanas un Papildu dažādošanas atbalsta sadalījums starp pretendentu grupām

2. Pielikums

Cukura nozares reģionā ietilpstošo vietējo pašvaldību uzskaitījums⁸

Rajons	Vietējās pašvaldības nosaukums	Cukurbiešu audzēšanas platības (ha) 2006. gadā ⁹
Bauskas rajons	CERAKSTES PAG.	105
	CODES PAG.	391,51
	DĀVIŅU PAG.	116,92
	GAILĪŠU PAG.	688,5
	ĪSLĪCES PAG.	737,16
	MEŽOTNES PAG.	430,92
	RUNDĀLES PAG.	690,98
	SVITENES PAG.	452,62
	VECSAULES PAG.	62
	VIESTURU PAG.	676,53
	Kopā	4352,14
Dobeles rajons	AUGSTKALNES PAG.	417,93
	AURU PAG.	30,4
	BĒNES PAG.	47,87
	BĒRZES PAG.	257,4
	BUKAIŠU PAG.	32,54
	DOBELES PAG.	211,91
	JAUNBĒRZES PAG.	123,29
	KRIMŪNU PAG.	1
	PENKULES PAG.	248,68
	TĒRVETES PAG.	571,86
	UKRU PAG.	5,76
	VĪTIŅU PAG.	1,26
	Kopā	1949,9
Jelgavas rajons	ELEJAS PAG.	264,33
	GLŪDAS PAG.	373,14
	JAUNSVIRLAUKAS PAG.	613,91
	LIELPLATONES PAG.	163,1
	LĪVBĒRZES PAG.	15,47
	PLATONES PAG.	140,62
	SESAVAS PAG.	1006,08
	SIDRABENES PAG.	155,81
	SVĒTES PAG.	67
	VILCES PAG.	297,79

⁸ Pēc vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālā iedalījuma uz 10.09.2007.

⁹ Saskaņā ar LAD informāciju par deklarētajām platībām lauksaimnieciskās produkcijas ražošanai

Rajons	Vietējās pašvaldības nosaukums	Cukurbiešu audzēšanas platības (ha) 2006. gadā⁹
	VIRCAVAS PAG.	482,55
	ZALĒNIEKU PAG.	326,22
	Kopā	3906,02
Liepājas rajons	DUNIKAS PAG.	24,2
	DURBES LAUKU TERITORIJA	172,78
	GRAMZDAS PAG.	161,47
	PRIEKULES PAG.	20,07
	TADAIĶU PAG.	13,99
	VAIŅODES PAG.	1,1
	Kopā	393,61
Saldus rajons	BLĪDENES PAG.	26,44
	JAUNLUTRIŅU PAG.	25,95
	PAMPĀĻU PAG.	163,51
	RUBAS PAG.	22,18
	VADAKSTES PAG.	3,6
	ZAŅAS PAG.	34,92
	ZIRŅU PAG.	1,6
	Kopā	278,2
Tukuma rajons	DŽŪKSTES PAG.	151,82
	IRLAVAS PAG.	87,49
	JAUNPILS PAG.	207,69
	LESTENES PAG.	40
	SLAMPES PAG.	10,34
	Kopā	497,34